

Ad fontes!

SPT GENOMGÅR FRÅN och med detta nummer en lätt yttre förnyelse, med bl.a. ett nytt utseende på omslaget och en ny font för tidningens brödtext, det klassiska svenska typsnittet Berling, gjort av bokstavskonstnären Karl-Erik Forsberg 1951. Utropet *ad fontes!* kan läsas på det sättet: som en beskrivning av redaktionens och våra »layoutares» sökande bland den grafiska världens många fonter för att finna en som gör tidningens sidor luftigare och lättare att läsa. Då handlar det om att öka SPT:s läsbarhet.

Men vi vill också öka tidningens läsvärde. Det är trots allt innehållet som gör en tidning värd att läsa. Det är därför SPT:s innehållsförteckning, efter att först ha blivit synlig på baksidan av nr 21/2010, nu har fått sin rättmätiga plats i tidningens skyltfönster och ansikte, omslaget. Det är ett uttryck för att det är innehållet, artiklarna och deras författare som gör tidningen och skapar dess läsvärde. Glädjande nog har författarnas antal och variation ökat påtagligt under det senaste året, och det är en trend som redaktionen inbjuder alla sina läsare att ta del i. Man behöver inte tycka som redaktionen för att bli publicerad i SPT – det avgörande är att man har något intressant att säga i en pastoral tidskrift och gör det på ett klart och engagerande sätt.

Denna öppenhet för många(s) meningar och erfarenheter i tidningens spalter är inte detsamma som liknöjdhet eller uppgivenhet inför uppgiften att finna och uttrycka sanningen, som om alla katter vore lika grå i trons dunkla värld. Diskussion och samtal om vad trons sanning är och hur den uttrycks och praktiseras i vår tid och vår kyrka hör till den levande sanningens livsluft, men är inte dess källa. När man betänker att åtskilliga av kyrkofädernas viktiga skrifter är uppgörelser med dem som tänkte galet om den kristna tron, inser man att feltag och irlära ändå gör den tjänsten åt sanningen att den tvingar fram mer eftertanke, klagörande distinktioner och bättre argument för det som är sant. Det är vad SPT vill bidra till och vara ett forum för.

Ad fontes är egentligen ett citat ur Vulgatas återgivning av Ps. 42:2: »Så som hjorten längtar till vattenkällor (*ad fontes aquarum*), så trängtar min själ efter Dig, o Gud». Idéhistoriskt blev det ett stridsrop för renässans-humanismens och reformationens övertygelse om att sanningens ström är renast vid själva källan. I reformatorernas perspektiv var källan naturligtvis den Heliga Skrift, Guds rena och klara ord, som ställdes i kontrast till en tradition som var svårt grumlad av seklers kyrkliga själviskhet och förfall. Mönstret upprepas genom historien in i vår egen tid – all väsentlig förnyelse av kyrkan börjar i en förnyad kärlek till Bibeln och en ökad bibeltrohet.

Bibeltrohet är också traditionstrohet. Idag är även reformatoriska kyrkor medvetna om att Skriften själv

alltid varit del av och lever i en helig trostradition och trosgemenskap, ledd av Guds Helige Ande. Denna allmänkyrkliga grundprincip, troheten *ad fontes*, är vad SPT vill leda av, också under detta nådens år 2012. I detta arbete är redaktionen beroende av att läsekretsen troget fortsätter att läsa tidningen och gärna också själva medverkar till att göra den läsvärd.

Till dopsamtalens försvar

Man kommer inte ifrån känslan av godtycke när man läser beslutet från Västerås domkapitel den 16 november 2011 om det som kommit att kallas »drop-in dop» och som genomförts i flera församlingar i Västerås stift. Frågan till domkapitlet var om sådana dop är förenliga med Kyrkoordningen, där det heter att »Dop, konfirmation, vigsel och begravning ska föregås av samtal mellan den präst som ska leda gudstjänsten och dem som närmast berörs» (kapitel 17, § 15). Liknande formuleringar finns i Kyrkohandbokens allmänna anvisningar för dop, liksom i de anvisningar med pastorala och liturgiska kommentarer som biskopsmötet gav ut 1989 (»När föräldrarna anmält sitt barn för dop, ringer dopprästen upp för att överenskomma om hembesök»).

Kyrkoherden i den församling som anmälts till domkapitlet anför att »hur dopsamtalet utformas beror helt på situationen. Det kan ju handla om en familj jag känt i 40 år ... där är dopsamtalet redan utfört ... ett dopsamtal kan bestå i den personliga kontakten när en familj hör av

sig ... Eller ett längre och djupare samtal om så behövs/begärs/önskas».

Visst kan det förekomma situationer då det inte är möjligt att präst och föräldrar träffas innan dopet. Men andemeningen i kyrkoordningens paragrafer och i kyrkohandbokens anvisningar är att dopsamtal ska äga rum. Och det finns många skäl till detta. Dels handlar det om rent praktiska ting, att reda ut hur man ska gå och stå och vilka psalmer som ska sjungas. Och dels syftar ett sådant samtal till att med barnets föräldrar komma in på det som rör trons inre: om människans utsatthet, om Guds frälsningsvilja, om synd och nåd.

Dopsamtalet (liksom vigselfamtalet och sorgebesöket) ger dessutom en viktig signal: prästen och kyrkan tar sig tid med oss och det som är vårt. Just detta brukar ofta lyftas fram i debatten: vikten av att kyrkan visar öppenhet mot dem som på det ena eller andra sättet söker sig till kyrkan, och inte bara belåtet och utan för mycket arbete registrerar ännu en medlem och framtida avgiftsbetalare.

Det finns flera anmärkningsvärda detaljer i domkapitlets beslut. Det första är att man »bejakar» den berörde kyrkoherdens sätt att sköta dopsamtalen, när de så uppenbart strider mot kyrkoordningens och kyrkohandbokens både ordalag och intentioner. Det andra är när domkapitlet säger att »dopsamtalet och förberedelserna ... aldrig får skymma dopet som gåva och nåd». Det låter som ett eko från 1970-talets debatter, då inte minst krafter från Västerås stift försökte

misstänkliggöra de präster som började praktisera dopsamtal och framställa dopsamtal som dopets fiende.

Det Västerås domkapitel nu i klartext säger, är att den enskilde prästen inte längre är bunden av kyrkoordningens och handbokens bestämmelser att kyrkliga handlingar ska föregås av samtal mellan den tjänstgörande prästen och de berörda. Det beror på den enskilde prästens godtycke om sådana samtal ska äga rum. Och genom att sanktionera detta slår domkapitlet i Västerås ännu en spik i folkkyrkans kista.